

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul X — Nr. 134

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 2 aprilie 1998

SUMAR

	Pagina		Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 62 din 27 martie 1997 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV din Normele metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 15/1996, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 92/1996	2	Decizia nr. 606 din 9 decembrie 1997 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat și ale art. 63 din Statutul profesiei de avocat	9
		★	
Decizia nr. 604 din 9 decembrie 1997 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 și 6 din Ordonanța Guvernului nr. 15/1996 și a Normelor metodologice pentru aplicarea acestei ordonanțe, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 92/1996	3-4	Decizia nr. 268 din 18 iunie 1997 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 305 alin. 2, art. 146 și ale art. 148 din Codul de procedură penală	10-11
★		Decizia nr. 709 din 19 decembrie 1997 privind excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 146, art. 148 și ale art. 305 alin. 2 din Codul de procedură penală	11-12
Decizia nr. 251 din 17 iunie 1997 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 alin. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 15/1996 privind întărirea disciplinei financiar-bancare, aprobată și modificată prin Legea nr. 131/1996	4-5	★	
Decizia nr. 390 din 14 octombrie 1997 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 alin. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 15/1996 privind întărirea disciplinei financiar-bancare, aprobată și modificată prin Legea nr. 131/1996	5-6	Decizia nr. 331 din 14 iulie 1997 privind excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 330, art. 330 ¹ , art. 330 ² , art. 330 ³ și ale art. 330 ⁴ din Codul de procedură civilă	12-13
★		Decizia nr. 33 din 10 februarie 1998 referitoare la excepția de neconstituționalitate a art. 330, 330 ¹ , 330 ² , 330 ³ și a art. 330 ⁴ din Codul de procedură civilă	14-15
Decizia nr. 256 din 17 iunie 1997 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat și ale art. 63 din Statutul profesiei de avocat	7-8	★	
		Decizia nr. 635 din 10 decembrie 1997 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. 1 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat	15-16
		★	
		Rectificare.....	16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 62*)**

din 27 martie 1997

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV din Normele metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 15/1996, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 92/1996

Victor Dan Zlătescu — președinte
Lucian Stângu — judecător
Romul Petru Vonica — judecător
Maria Bratu — magistrat-asistent

Completul de judecată, convocat potrivit art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, constată următoarele:

Prin Sentința civilă nr. 899 din 22 ianuarie 1997, pronunțată în Dosarul nr. 8.962/1996, Judecătoria Cluj-Napoca a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV din Normele metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 15/1996 privind întărirea disciplinei financiar-valutare, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 92/1996.

Excepția de neconstituționalitate a fost invocată de Societatea Comercială „Măriuța” — S.R.L., cu sediul în Cluj-Napoca, cu motivarea că dispozițiile art. IV din Normele metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 15/1996 contravin prevederilor art. 107 alin. (2), (3) și (4), art. 134 alin. (2) lit. a) și ale art. 53 alin. (2) și (3) din Constituție.

Exprimându-și opinia, Judecătoria Cluj-Napoca apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât, potrivit art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională hotărăște asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești privind neconstituționalitatea legilor și a ordonanțelor.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, raportul întocmit de judecătorul-raportor și dispozițiile legale atacate ca

Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 24 alin. (2) și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, în unanimitate,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca vădit nefondată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV din Normele metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 15/1996, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 92/1996, ridicată de Societatea Comercială „Măriuța” — S.R.L., cu sediul în Cluj-Napoca, în Dosarul nr. 8.962/1996 al Judecătoria Cluj-Napoca.

PREȘEDINTE,
prof. univ. dr. Victor Dan Zlătescu

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

*) A se vedea și Decizia Curții Constituționale nr. 604 din 9 decembrie 1997, publicată la pag. 3.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 604

din 9 decembrie 1997

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 și 6
din Ordonanța Guvernului nr. 15/1996 și a Normelor metodologice pentru aplicarea
acestei ordonanțe, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 92/1996

Ioan Muraru	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Viorel Mihai Ciobanu	— judecător
Mihai Constantinescu	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Maria Bratu	— magistrat-asistent

Pe rol, pronunțarea asupra recursului declarat de Societatea Comercială „Măriuța” — S.R.L. împotriva Deciziei Curții Constituționale nr. 62 din 27 martie 1997.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 2 decembrie 1997, în prezența reprezentantului Ministerului Public și în lipsa părților legal citate, și au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru data de 9 decembrie 1997.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Decizia nr. 62/1997 Curtea Constituțională a respins ca vădit nefondată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV din Normele metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 15/1996, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 92/1996, ridicată de Societatea Comercială „Măriuța” — S.R.L. în Dosarul nr. 8.962/1996 al Judecătoriei Cluj-Napoca.

Prin această decizie s-a reținut că obiectul excepției îl formează Normele metodologice pentru aplicarea Ordonanței Guvernului nr. 15/1996, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 92/1996, astfel încât, competența Curții fiind limitată numai la controlul constituționalității legilor și ordonanțelor, excepția invocată este vădit nefondată.

Împotriva acestei decizii societatea comercială sus-menționată a formulat prezentul recurs pentru următoarele motive:

— Curtea nu s-a pronunțat asupra excepției, astfel cum a fost invocată, întrucât, din cuprinsul notelor de ședință depuse în fața instanței de judecată, așa cum rezultă din încheierea de sesizare, excepția s-a referit atât la normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 92/1996, cât și la art. 5 și 6 din Ordonanța Guvernului nr. 15/1996;

— Hotărârea Guvernului de aprobare a normelor metodologice a fost emisă cu încălcarea prevederilor art. 107 din Constituție, potrivit cărora hotărârile Guvernului pot avea ca obiect doar organizarea executării legilor, nu completarea lor, ceea ce se poate face de Guvern numai printr-o ordonanță, în temeiul unei legi de abilitare;

— prevederile art. 5 și 6 din ordonanță sunt contrare dispozițiilor art. 134 alin. (2) lit. a), art. 53 alin. (2) și (3) și ale art. 41 din Constituție;

— Curtea să emită o decizie interpretativă a prevederilor art. 5 și 6 alin. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 15/1996, în sensul că depășirea plafonului de plăți, prevăzut la art. 5, constituie contravenție și se sancționează

cu confiscarea sumei „în măsura în care apreciază instanța de control judiciar“.

Întrucât soluționarea excepției s-a făcut în temeiul art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, fără citarea părților, după declararea recursului s-au solicitat puncte de vedere celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, conform art. 24 alin. (3) din aceeași lege.

Guvernul, în punctul său de vedere care se referă exclusiv la excepția de neconstituționalitate a normelor metodologice, consideră, ca și în decizia recurată, că excepția invocată este vădit nefondată.

Camera Deputaților și Senatul nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

având în vedere decizia atacată, motivele de recurs invocate, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului și dispozițiile atacate, raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Decizia recurată se referă exclusiv la excepția de neconstituționalitate a normelor metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 92/1996. Ținând seama de aceasta, rezultă că motivul de recurs, potrivit căruia excepția invocată avea ca obiect și prevederile art. 5 și 6 din Ordonanța Guvernului nr. 15/1996, nu numai hotărârea sus-menționată de aprobare a acestor norme metodologice, este întemeiat.

Din cuprinsul notelor de ședință depuse de autoarea excepției la Judecătoria Cluj-Napoca, la care se face referire și în încheierea de sesizare, reiese că excepția de neconstituționalitate privea atât neconstituționalitatea normelor metodologice sus-menționate, cât și prevederile art. 5 și 6 din Ordonanța Guvernului nr. 15/1996. De asemenea, din argumentarea excepției, potrivit acestor note, rezultă că sunt criticate prevederile ordonanței, invocându-se în acest scop dispozițiile art. 134 alin. (2) lit. a) și ale art. 53 alin. (2) și (3) din Constituție, îndeosebi în legătură cu plafonul de plăți de 5 milioane lei pe zi.

În încheierea de sesizare instanța se referă exclusiv la normele metodologice, fapt pentru care atât decizia recurată, cât și punctul de vedere al Guvernului privesc excepția de neconstituționalitate numai în legătură cu aceste norme. Potrivit art. 23 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 însă, autorul excepției este partea care a invocat-o, astfel încât instanța nu poate, prin încheierea de sesizare, să o modifice. De aceea încălcarea de către instanță a obligației de a sesiza Curtea cu excepția, așa cum a fost invocată, respectiv reținerea parțială a excepției în încheierea de sesizare, nu poate avea ca semnificație nerespectarea dreptului constituțional al părții de a invoca excepția de neconstituționalitate așa cum crede de cuviință.

În consecință, întrucât decizia recurată nu s-a referit la constituționalitatea art. 5 și 6 din Ordonanța Guvernului nr. 15/1996, urmează ca recursul să fie admis și, în

temeiul art. 25 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, Curtea să se pronunțe și asupra constituționalității acestor articole. În acest sens, Curtea reține următoarele:

— prevederile art. 5 și 6 din Ordonanța Guvernului nr. 15/1996 au fost modificate prin Ordonanța Guvernului nr. 26/1997, emisă după pronunțarea deciziei recurate. Conform noii reglementări, contravențiile nu mai atrag confiscarea sumei ce depășește plafonul legal; în consecință, sub acest aspect, excepția de neconstituționalitate a prevederilor din articolele respective a rămas fără obiect și, ținând seama de prevederile art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, coroborate cu prevederile alin. (4) din același articol, urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, întrucât o excepție de neconstituționalitate nu poate privi decât legea în vigoare;

— în ceea ce privește legitimitatea constituțională a plafonului zilnic de plăți și încasări în numerar, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia nr. 8 din 20 ianuarie 1997, rămasă definitivă prin Decizia nr. 93/1997, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 239 din 12 septembrie 1997, iar în motivarea excepției nu s-au adus

argumente de natură să modifice această practică, întrucât, în esență, motivele invocate sunt aceleași cu cele avute în vedere la pronunțarea deciziilor sus-menționate.

Față de cele arătate rezultă, totodată, că nu se justifică cererea recurentei de a se emite o decizie de interpretare pentru instituirea competenței instanței de a aprecia aplicarea contravenției și a confiscării, nu doar de a controla *a posteriori* legalitatea actului administrativ emis, mai ales că o asemenea interpretare ar avea semnificația modificării textului de lege, ceea ce este de competența exclusivă a legiuitorului.

Cu privire la motivul de recurs referitor la neconstituționalitatea hotărârii de aprobare a normelor metodologice, în mod întemeiat în decizia recurată s-a reținut că excede competenței Curții Constituționale. Ținând seama de prevederile art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, coroborate cu cele ale alin. (4) ale aceluiași articol, potrivit cărora este inadmisibilă excepția care are ca obiect un alt act normativ decât legea sau ordonanța, rezultă că, în legătură cu normele metodologice invocate, excepția de față urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

Pentru motivele arătate, în temeiul art.144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 25 și al art. 26 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Admite recursul declarat de Societatea Comercială „Măriuța” — S.R.L., desființează Decizia nr. 62 din 27 martie 1997 și, pe fond, respinge excepția de neconstituționalitate.
Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din data de 9 decembrie 1997.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. IOAN MURARU

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

★

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 251*) din 17 iunie 1997

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 alin. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 15/1996 privind întărirea disciplinei financiar-valutare, aprobată și modificată prin Legea nr. 131/1996

Viorel Mihai Ciobanu — președinte
Nicolae Popa — judecător
Lucian Stângu — judecător
Maria Bratu — magistrat-asistent

valutare, invocată de Societatea Comercială „Moldotrans Impex” — S.R.L., cu sediul în Cluj-Napoca.

Completul de judecată, convocat potrivit prevederilor art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, constată următoarele:

Prin Încheierea din 13 decembrie 1996, pronunțată în Dosarul nr. 8.508/1996, Judecătoria Cluj-Napoca a sesizat Curtea Constituțională cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 alin. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 15/1996 privind întărirea disciplinei financiar-

Prin excepția invocată se susține că dispozițiile art. 6 alin. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 15/1996 contravin prevederilor art. 41 alin. (1) și (7) din Constituție, întrucât pentru persoana juridică ce a efectuat o plată peste plafonul legal operează prezumția caracterului licit al dobândirii sumelor de bani ce au făcut obiectul plății peste plafonul legal; această prezumție operează asupra întregului patrimoniu al persoanei juridice, astfel că, prin confiscarea prevăzută de ordonanță, patrimoniul persoanei juridice ar fi diminuat în mod nelegal.

*) Ase vedea și Decizia Curții Constituționale nr. 390 din 14 octombrie 1997, publicată la pag. 5.

Exprimându-și opinia în conformitate cu prevederile art. 23 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, instanța apreciază excepția ca neîntemeiată, întrucât depășirea plafonului zilnic constituie contravenție, iar această ordonanță prevede modalități concrete de sancționare a contravențiilor, măsura confiscării sumelor ce depășesc plafonul legal fiind în concordanță cu Constituția.

CURTEA,

având în vedere încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile legale atacate, raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, reține:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al prevederilor Legii nr. 47/1992, Curtea Constituțională este competentă să soluționeze excepția invocată, fiind legal sesizată.

Ordonanța Guvernului nr. 15/1996, al cărei scop este de a întări disciplina financiară și de a evita evaziunea fiscală ca urmare a creșterii plăților prin decontare bancară și limitarea plăților în numerar, prevede la art. 5 lit. c) că persoanele juridice pot efectua plăți în numerar numai în limita unui plafon zilnic de cel mult 5.000.000 lei. Art. 6 alin. 1 al aceleiași ordonanțe, a cărui neconstituționalitate se invocă, prevede că efectuarea de plăți sau de încasări în numerar între persoane juridice peste plafonul prevăzut la art. 5 lit. c) constituie contravenție și se sancționează cu confiscarea sumei care depășește plafonul și cu amendă.

Autoarea excepției contestă de fapt măsura confiscării, luată de organul de control, a sumelor ce depășesc plafonul legal, ca fiind neconstituțională. În acest scop se invocă prezumția dobândirii licite a bunurilor, prevăzută de art. 41

alin. (7) din Constituție. Prevederile acestui alineat sunt inaplicabile în cauza de față, deoarece contravenția și măsura confiscării nu se întemeiază pe faptul că sumele ce depășesc plafonul ar fi fost dobândite ilicit, ci pe faptul că ele au fost folosite ilicit, prin depășirea plafonului legal. În cauza de față nu interesează dobândirea sumelor, ci numai folosirea lor, astfel încât referirea la art. 41 alin. (7) din Constituție nu este justificată. În schimb însă, sunt aplicabile prevederile art. 41 alin. (8) din Constituție, potrivit cărora bunurile folosite pentru săvârșirea de contravenții pot fi confiscate în condițiile legii. Prevederile Ordonanței Guvernului nr. 15/1996 constituie tocmai o aplicare legală a acestei dispoziții constituționale, întrucât se referă la confiscarea sumelor folosite peste plafonul legal, fapt calificat de legiuitor ca fiind contravenție. În consecință, această dispoziție legală nu încalcă nici prevederile art. 41 alin. (1) din Constituție, care, în conținutul lor, se referă la garantarea dreptului de proprietate „în limitele și condițiile legii“.

Dispozițiile art. 6 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 15/1996 au mai constituit obiectul controlului de constituționalitate, Curtea pronunțându-se prin Decizia nr. 6 din 16 ianuarie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 42 din 14 martie 1997. Neintervenind nici un element nou care să determine reconsiderarea practicii Curții Constituționale, urmează ca excepția de neconstituționalitate să fie respinsă ca vădit nefondată.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23, al art. 24 alin. (2) și al art. 25 din Legea nr. 47/1992, în unanimitate,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca vădit nefondată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 alin. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 15/1996, invocată de Societatea Comercială „Moldotrans Impex“ — S.R.L., cu sediul în Cluj-Napoca, în Dosarul nr. 8.508/1996 al Judecătoriei Cluj-Napoca.

Cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare.

Pronunțată la data de 17 iunie 1997.

PREȘEDINTE,

prof. univ. dr. Viorel Mihai Ciobanu

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 390

din 14 octombrie 1997

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 alin. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 15/1996 privind întărirea disciplinei financiar-valutare, aprobată și modificată prin Legea nr. 131/1996

Mihai Constantinescu — președinte
Costică Bulai — judecător
Florin Bucur Vasilescu — judecător
Romul Petru Vonica — judecător
Victor Dan Zlătescu — judecător
Paula C. Pantea — procuror
Maria Bratu — magistrat-asistent

triva Deciziei Curții Constituționale nr. 251 din 17 iunie 1997.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 7 octombrie 1997, în prezența reprezentantului Ministerului Public și în lipsa părților legal citate, și au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru data de 14 octombrie 1997.

Pe rol, pronunțarea asupra recursului declarat de Societatea Comercială „Moldotrans Impex“ — S.R.L. împo-

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Decizia nr. 251 din 17 iunie 1997 Curtea Constituțională a respins ca vădit nefondată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 alin. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 15/1996, ridicată de Societatea Comercială „Moldotrans Impex” — S.R.L. în Dosarul nr. 8.508/1996 al Judecătoriei Cluj-Napoca, reținându-se următoarele:

— dispozițiile legale criticate ca fiind contrare prevederilor art. 41 alin. (1) și (7) din Constituție sunt cele cuprinse în art. 6 alin. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 15/1996, potrivit căruia „Efectuarea de plăți sau de încasări în număr între persoane juridice, peste plafonul prevăzut de art. 5 lit. c), constituie contravenție și se sancționează cu confiscarea sumei care depășește plafonul și cu amendă”;

— scopul Ordonanței Guvernului nr. 15/1996 este întărirea disciplinei financiare și evitarea evaziunii fiscale, ca urmare a creșterii plăților prin decontarea bancară;

— în speță nu sunt aplicabile dispozițiile art. 41 alin. (7) din Constituție, ci ale art. 41 alin. (8) din legea fundamentală, potrivit căreia bunurile folosite pentru săvârșirea de infracțiuni sau contravenții pot fi confiscate în condițiile legii, or prevederile legale criticate „... constituie tocmai o aplicare legală a acestor dispoziții constituționale...”, întrucât se referă la confiscarea sumelor folosite peste plafonul legal, faptă calificată de legiuitor ca fiind contravenție”;

— dispozițiile art. 6 alin. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 15/1996 nu încalcă prevederile art. 41 alin. (1) din Constituție, care, în conținutul lor se referă la garantarea dreptului de proprietate „în limitele și condițiile legii”;

— dispozițiile art. 6 alin. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 15/1996 au mai constituit obiectul controlului de constituționalitate, Curtea Constituțională pronunțându-se prin Decizia nr. 6 din 16 ianuarie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 42 din 14 martie 1997.

Împotriva acestei decizii a declarat recurs societatea comercială sus-menționată. Motivele de recurs invocate se concentrează, în principal, pe faptul că recurenta, recunoscând constituționalitatea art. 5 lit. c) din Ordonanța Guvernului nr. 15/1996 și sancțiunea depășirii acestui plafon, prevăzută la art. 6 alin. 1, apreciază că instanța de fond a greșit reținând că suma achitată peste plafonul legal este confiscată de la cel care face plata și nu de la cel care a încasat-o, precizându-se că „indiferent că acea sumă a fost folosită ilicit sau ligit prin depășirea plafonului legal, în momentul aplicării sancțiunii confiscării, acea sumă nu se mai află în patrimoniul persoanei juridice plătitoare”, astfel că se încalcă dispozițiile art. 41 alin. (7) din Constituție.

Pentru motivele atătate, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 25 și al art. 26 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge recursul declarat de Societatea Comercială „Moldotrans Impex” — S.R.L. împotriva Deciziei Curții Constituționale nr. 251 din 17 iunie 1997.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din data de 14 octombrie 1997.

PREȘEDINTE,

dr. Mihai Constantinescu

Întrucât soluționarea excepției s-a făcut în temeiul art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, fără citarea părților, după declararea recursului s-au solicitat puncte de vedere celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, conform art. 24 alin. (3) din aceeași lege.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepția invocată este neîntemeiată, întrucât contravenția și măsura confiscării se întemeiază pe faptul că sumele ce au făcut obiectul confiscării au fost folosite ilicit prin depășirea plafonului legal. Astfel în speță sunt aplicabile dispozițiile art. 41 alin. (8) din Constituție.

Cele două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

având în vedere decizia atacată, motivele de recurs invocate, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului și dispozițiile atacate, raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Motivul de recurs invocat este acela că instanța de fond a apreciat greșit că dispozițiile atacate nu contravin prevederilor art. 41 alin. (1) din Constituție, întrucât suma de bani plătită peste plafonul prevăzut de art. 5 lit. c) din Ordonanța Guvernului nr. 15/1996 este confiscată de la plătitor și ar fi trebuit suportată de cel care a încasat suma cu depășirea plafonului legal.

Această susținere nu se justifică, deoarece, cât timp cel care a încasat suma respectivă s-a încadrat în plafonul legal zilnic, nu a săvârșit contravenția și deci nu poate fi sancționat nici prin aplicarea amenzii, nici prin confiscarea sumei încasate. Prin ipoteză, contravenția fiind săvârșită doar de plătitor, sancțiunea confiscării prevăzută la art. 6 alin. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 15/1996 poate fi aplicată numai acestuia. În caz contrar, ar însemna ca măsura confiscării să fie suportată de o persoană, în speță de primitor, pentru contravenția săvârșită de altă persoană, în cazul de față de plătitor, ceea ce este contrar prevederilor art. 41 alin. (8) din Constituție, potrivit căreia „Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii”.

Prin Ordonanța Guvernului nr. 26/1997, de modificare a Ordonanței Guvernului nr. 15/1996, măsura confiscării a fost abrogată. Pe cale de consecință, sub acest aspect, atât excepția invocată, cât și prezentul recurs sunt lipsite de obiect. Potrivit art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, controlul constituționalității legii, prin soluționarea excepțiilor de neconstituționalitate, se poate exercita numai cu privire la dispozițiile legale în vigoare.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 256*)
din 17 iunie 1997referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 51/1995
pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat și ale art. 63 din Statutul profesiei de avocat

Viorel Mihai Ciobanu — președinte
Costică Bulai — judecător
Florin Bucur Vasilescu — judecător
Raul Petrescu — procuror
Maria Bratu — magistrat-asistent

Pe rol, pronunțarea asupra excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat și a dispozițiilor art. 63 din Statutul profesiei de avocat, invocată de reclamantul Iulian Căpățână în Dosarul nr. 1.450/1996 al Curții de Apel București — Secția contencios administrativ.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 21 mai 1997, în prezența reclamantului Iulian Căpățână, a reprezentantului Ministerului Public și în lipsa celorlalte părți legal citate, și au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru data de 4 iunie, 11 iunie și apoi, pentru data de 17 iunie 1997.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 17 decembrie 1996, pronunțată în Dosarul nr. 1.450/1996, Curtea de Apel București — Secția contencios administrativ a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 51/1995 și ale art. 63 din Statutul profesiei de avocat.

În motivarea excepției invocate reclamantul susține că dispozițiile art. 19 din Legea nr. 51/1995, care prevăd că avocatul stagiar poate pune concluzii numai la judecătoria, iar avocatul definitiv are dreptul să pună concluzii la tribunale, ca instanțe de fond, după 2 ani de la definitivare, la tribunale, ca instanțe de recurs, și la curțile de apel, după 3 ani de la definitivare, și la Curtea Constituțională, după 8 ani de la definitivare, contravin prevederilor art. 16, 24 și 38 din Constituție, întrucât „institue o discriminare și un gen de concurență între avocații cu vechime și tinerii lor colegi”, se îngreșește dreptul la muncă al tinerilor avocați, prin crearea unui monopol al avocaților mai vârstnici în defavoarea celor mai tineri și, deși i se recunoaște avocatului stagiar dreptul de a pune concluzii la judecătoria, acesta nu va putea fi angajat niciodată de vreme ce nu poate susține interesele clientului său și în fața instanțelor de control judiciar, ceea ce constituie o nejustificată restrângere a dreptului său de a-și exercita profesia, bazată pe prezumția că, neavând vechimea în profesie, cerută de lege, nu o poate exercita în condiții bune.

Referindu-se la argumentul potrivit căruia, prin prevederile art. 19 din Legea nr. 51/1995, se realizează o protecție a drepturilor și intereselor justițiabililor, autorul excepției arată că acest argument nu se confirmă, îndeosebi în cazul în care un proces este câștigat de avocatul stagiar, în fața judecătoriei, și pierdut, din cauza unei apărări necompetente, în fața instanțelor superioare.

Tot în susținerea excepției invocate autorul acesteia se referă la legislația interbelică în materie, și anume la Legea avocaturii din 1923 și la Legea pentru organizarea corpului de avocați din 1931, care prevedeau că, după efectuarea stagiului și trecerea examenului de definitivare, avocatul avea dreptul de a pune concluzii în fața oricărei instanțe,

iar, în anumite condiții, chiar avocații stagiați aveau dreptul să pledeze în fața instanțelor superioare.

În motivarea excepției formulate autorul acesteia arată că prevederile art. 19 din Legea nr. 51/1995 contravin dispozițiilor art. 49 din Constituție, care prevăd că „exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru apărarea siguranței naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și libertăților cetățenilor, desfășurarea instrucției penale, prevenirea consecințelor unei calamități naturale ori ale unui sinistru deosebit de grav. Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății”. În susținerea excepției autorul arată că nici una dintre situațiile enunțate în textul art. 49 alin. (1) din Constituție nu justifică limitarea dreptului de apărare și a dreptului la muncă.

În sfârșit, se mai susține că „limitările discriminatorii” impuse de art. 19 din Legea nr. 51/1995 contravin prevederilor art. 26 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, ale art. 2 pct. 2 și ale art. 6 din Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, ale art. 7 și art. 23 din Declarația Universală a Drepturilor Omului și că, potrivit art. 11 și 20 din Constituție, „normele privind drepturile fundamentale ale omului, cuprinse în tratate internaționale, sunt încorporate în dreptul național, iar, în cazul contradicției dintre acestea și normele interne, cele dintâi prevalează”.

Cu ocazia dezbaterilor în fond, reclamantul a renunțat la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 63 din Statutul profesiei de avocat, dar, având în vedere prevederile art. 26 din Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale, potrivit cărora, o dată sesizată, Curtea procedează la examinarea constituționalității, nefiind aplicabile dispozițiile referitoare la suspendarea, întreruperea sau stingerea procesului, aceasta urmează a se pronunța și asupra acestei excepții.

În opinia exprimată în încheierea prin care sesizează Curtea Constituțională, Curtea de Apel București — Secția contencios administrativ consideră neîntemeiată excepția ridicată, întrucât prevederile art. 19 din Legea nr. 51/1995 și ale art. 63 din Statutul profesiei de avocat nu aduc atingere dreptului la muncă garantat prin art. 38 alin. (1) din Constituția României, ci stabilesc pentru exercitarea profesiei de avocat, la diferitele instanțe de judecată, o anumită vechime în muncă, în măsură să asigure prin practica în profesie, acumulată în anii respectivi de vechime, alături de cunoștințe teoretice temeinice, o prestație corespunzătoare gradului diferit de dificultate al proceselor aflate pe rolul instanțelor judecătorești superioare.

În vederea soluționării excepției de neconstituționalitate, încheierea de sesizare a Curții Constituționale a fost trimisă Camerelor Parlamentului și Guvernului pentru a comunica punctele lor de vedere.

În punctul de vedere primit de la Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări a Senatului se exprimă opinia că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată.

Guvernul, în punctul său de vedere, arată că din analiza dispozițiilor art. 19 alin. 1 din Legea nr. 51/1995 și ale art. 63 din Statutul profesiei de avocat rezultă că acestea sunt constituționale față de prevederile art. 38 alin. (1) din Constituție, „întrucât nu încalcă cu nimic dreptul la muncă,

*) A se vedea și Decizia Curții Constituționale nr. 606 din 9 decembrie 1997, publicată la pag. 9.

la alegerea profesiei și a locului de muncă, ci doar prevăd că avocatul stagiar poate pune concluzii la judecătorii și stabilesc, pentru exercitarea profesiei de avocat, la diferite instanțe de judecată, o anumită vechime în această activitate“. Legea are în vedere faptul că, pentru a se asigura o prestație corespunzătoare a avocatului în raport cu gradul diferit de dificultate al cauzelor aflate pe rolul instanțelor superioare, se impune ca acesta să posede, pe lângă cunoștințele teoretice dobândite în facultate, și cunoștințe practice, acumulate numai printr-o anumită vechime în exercitarea profesiei de avocat. În concluzie, consideră excepția de neconstituționalitate ca nefondată.

Camera Deputaților nu a comunicat punctul său de vedere.

Uniunea Avocaților din România, prin notele scrise, depuse la dosar, consideră că prevederile art. 19 din Legea nr. 51/1995 sunt constituționale, ele reprezentând o garanție a exercitării dreptului la apărare, în condiții de competență și responsabilitate profesională, de către un avocat instruit și în același timp experimentat, apt de a conlucra cu judecătorii cu experiență „în dorința comună de a afla adevărului și realizare a justiției“.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Senatului și Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile părților și ale procurorului, dispozițiile atacate, raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Potrivit art. 144 lit. c) din Constituție și art. 23 din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională este competentă să soluționeze excepția invocată cu privire la art. 19 din Legea nr. 51/1995, fiind legal sesizată.

În esență, excepția de neconstituționalitate se întemeiază pe o presupusă discriminare între avocații stagiași și chiar cei definitiv, care pot pune concluzii la instanțele superioare, după îndeplinirea unor condiții de vechime în profesie, și avocații cu vechime.

Din examinarea textelor constituționale invocate de autorul excepției și a prevederilor art. 19 din Legea nr. 51/1995 rezultă că nu ne aflăm în prezența unor abateri de la dispozițiile legii fundamentale, care consacra egalitatea cetățenilor, dreptul la apărare, dreptul la muncă și dreptul la libera alegere a profesiei.

Atât în doctrina, cât și în jurisprudența constituțională se subliniază constant că principiul egalității nu presupune uniformitate, deci ca toate situațiile să fie tratate în același fel, astfel că la situații egale trebuie să corespundă un tratament egal, iar la situații diferite poate exista un tratament diferit. Principiul egalității nu se opune ca o lege să stabilească reguli diferite în raport cu persoane care se află în situații diferite, astfel că, sub acest aspect, dispozițiile

art. 19 din Legea nr. 51/1995 nu contravin prevederilor constituționale ale art. 16 din Constituție.

Referitor la critica ce vizează încălcarea dreptului la apărare, prevăzut la art. 24 din Constituție, se constată că ea nu este fondată, deoarece, prin textul art. 19 din Legea nr. 51/1995, acest drept nu este încălcat, el fiind o garanție a unei prestații corespunzătoare gradului diferit de dificultate al cauzelor aflate pe rolul instanțelor superioare, care impune, pe lângă cunoștințele teoretice dobândite în facultate, și cunoștințe practice, acumulate numai printr-o anumită vechime în exercitarea profesiei de avocat.

Cu privire la critica referitoare la încălcarea dreptului la muncă și la libera alegere a profesiei se reține că nici aceasta nu poate fi primită.

Potrivit art. 38 din Constituție dreptul la muncă nu poate fi îngădit, pe de o parte, iar alegerea profesiei și a locului de muncă sunt libere, pe de altă parte. Condițiile prevăzute de dispozițiile art. 19 din Legea nr. 51/1995 reprezintă o opțiune a legiuitorului, care nu poate fi considerată ca neconstituțională. Perioada de stagiu în avocatură, prevăzută de art. 15 din lege, este privită ca o fază premergătoare intrării în profesie, iar cerințele de vechime, stabilite de art. 19, urmăresc să asigure exercitarea dreptului la apărare, în condiții de competență, responsabilitate profesională și experiență practică, raportate la gradul ierarhic al instanțelor și la complexitatea cauzelor, astfel că este firesc ca ele să implice anumite restrângeri care nu pot fi privite ca o îngădire a dreptului la muncă, ci ca măsuri de protejare atât a intereselor justițiabililor, cât și ale avocatului. De altfel în art. 49 alin. (1) din Constituție se prevede că exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns prin lege, dacă aceasta se impune, între altele, pentru apărarea drepturilor și libertăților cetățenilor. Astfel de condiții restrictive sunt înscrise în legi, din aceleași considerente, și pentru judecătorii sau procurori. Cât privește durata vechimii prevăzute de lege, este de atributul exclusiv al Parlamentului să o hotărască. Se constată, de altfel, că o primă reducere s-a produs ca urmare a Decretului-lege nr. 90/1990, iar o altă reducere, astfel cum rezultă din susținerile ambelor părți, a fost propusă în acest an.

Prin încheierea de sesizare Curtea a fost investită și cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispoziției art. 63 din Statutul profesiei de avocat. În legătură cu competența de soluționare a excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești este de reținut că art. 144 lit. c) din Constituție se referă doar la controlul constituționalității „legilor și ordonanțelor“, dispoziție preluată și în art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992. Așa fiind, soluționarea excepției de neconstituționalitate privind alte acte normative nu este de competența Curții Constituționale.

Pentru considerentele expuse și având în vedere prevederile art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 13 alin. (1) lit. A.c), ale art. 23 alin. (2), ale art. 24 și ale art. 25 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat și ale art. 63 din Statutul profesiei de avocat, invocată de Iulian Căpățână în Dosarul nr. 1.450/1996 al Curții de Apel București — Secția contencios administrativ.

Cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședința publică din data de 17 iunie 1997.

PREȘEDINTE,

prof. univ. dr. Viorel Mihai Ciobanu

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 606

din 9 decembrie 1997

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 51/1995
pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat și ale art. 63 din Statutul profesiei de avocat**

Ioan Muraru — președinte
Mihai Constantinescu — judecător
Nicolae Popa — judecător
Lucian Stângu — judecător
Romul Petru Vonica — judecător
Paula C. Pantea — procuror
Maria Bratu — magistrat-asistent

Pe rol, pronunțarea asupra recursului declarat de Iulian Căpățână împotriva Deciziei Curții Constituționale nr. 256 din 17 iunie 1997.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 2 decembrie 1997 și au fost consemnate în încheierea din aceeași dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru data de 9 decembrie 1997.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Decizia nr. 256 din 17 iunie 1997 Curtea Constituțională a respins excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 51/1995 și ale art. 63 din Statutul profesiei de avocat, ridicată de Iulian Căpățână în Dosarul nr. 1.450/1996 al Curții de Apel București — Secția contencios administrativ. Pentru a pronunța această soluție, Curtea a reținut, în esență, următoarele:

— dispozițiile art. 19 din Legea nr. 51/1995 nu contravin prevederilor constituționale care consacră egalitatea cetățenilor, dreptul la apărare, dreptul la muncă și dreptul la libera alegere a profesiei;

— principiul egalității nu se opune ca o lege să stabilească reguli diferite în raport cu persoane care se află în situații deosebite;

— textul art. 19 din Legea nr. 51/1995 nu încalcă dreptul la apărare, fiind o garanție a unei prestații corespunzătoare gradului diferit de dificultate al cauzelor aflate pe rolul instanțelor judecătorești;

— condițiile prevăzute de art. 19 din Legea nr. 51/1995 reprezintă o opțiune a legiuitorului și, potrivit art. 49 alin. (1) din Constituție, exercițiul unor drepturi și libertăți poate fi restrâns prin lege, dacă aceasta se impune, între altele, pentru apărarea drepturilor și libertăților cetățenilor.

Împotriva acestei decizii a declarat recurs Iulian Căpățână, care reiterează, în cea mai mare măsură, motivele invocate, formulând o critică în ceea ce privește, în opinia sa, inegalitatea de tratament dintre avocații stagiați și consilierii juridici stagiați, aceștia din urmă putând să

pună concluzii la orice instanță, astfel că, din acest punct de vedere, textul art. 19 din Legea nr. 51/1995 ar fi neconstituțional.

Recurentul consideră, pe de altă parte, că, întrucât art. 19 din Legea nr. 51/1995 stabilește, pentru avocați, o condiție de vechime în avocatură spre a pune concluzii în fața instanțelor judecătorești superioare, se creează o inegalitate între avocații definitivi, încălcându-se și dreptul de apărare al justițiabililor.

CURTEA,

având în vedere decizia atacată, motivele de recurs invocate, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile recurentului, concluziile procurorului, dispozițiile art. 19 din Legea nr. 51/1995, raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Cu privire la critica adusă de recurent privind inegalitatea de tratament dintre avocații stagiați și consilierii juridici se constată că aceasta nu este întemeiată, statutul juridic al jurisconsultului fiind diferit de cel al avocatului, deoarece, în timp ce avocatura este o profesie liberală, jurisconsultul are calitatea de angajat în baza unui contract de muncă.

Cât privește referirea la art. 19 din Legea nr. 51/1995, text care ar crea o inegalitate între avocați, din examinarea acestei prevederi rezultă că este vorba despre vechime în avocatură ca o condiție de a pune concluzii în fața instanțelor judecătorești superioare; or, condiții diferențiate de vechime sunt prevăzute și pentru judecători în ceea ce privește încadrarea lor la diferite instanțe — inclusiv la Curtea Supremă de Justiție și la Curtea Constituțională —, fără ca prin aceasta să se încalce principiul egalității în cadrul aceleiași profesii.

De asemenea, nu este întemeiată nici critica potrivit căreia, întrucât unii avocați, având o vechime mai mică în profesie, nu pot pune concluzii în fața anumitor instanțe, se încalcă dreptul la apărare al justițiabililor. Dimpotrivă, o asemenea măsură legală constituie o garanție a dreptului la apărare, întrucât astfel justițiabilul are dreptul să-și aleagă avocatul, ținând seama de consecințele pe care legea le leagă de gradul de experiență ce rezultă din vechimea în profesie.

Referitor la celelalte critici aduse deciziei de fond, așa cum s-a arătat, ele sunt o reiterare a motivelor invocate în susținerea excepției, asupra cărora Curtea s-a pronunțat, reținând că dispozițiile art. 19 din Legea nr. 51/1995 sunt constituționale.

Pentru motivele arătate, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 25 și al art. 26 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge recursul declarat de Iulian Căpățână împotriva Deciziei Curții Constituționale nr. 256 din 17 iunie 1997. Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din data de 9 decembrie 1997.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. IOAN MURARU

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 268*)
din 18 iunie 1997referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 305 alin. 2, art. 146
și ale art. 148 din Codul de procedură penală

Nicolae Popa — președinte
Florin Bucur Vasilescu — judecător
Victor Dan Zlătescu — judecător
Constantin Burada — magistrat-asistent

Completul de judecată, convocat potrivit dispozițiilor art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, constată următoarele:

Prin încheierea din 18 februarie 1997, pronunțată în Dosarul nr. 83/1996, Curtea Militară de Apel București a sesizat Curtea Constituțională cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 305 alin. 2, art. 146 și ale art. 148 din Codul de procedură penală, invocată de apelantul-inculpat Călin Vasile.

Prin excepție se susține, în esență, că art. 305 alin. 2 din Codul de procedură penală contravine art. 123 alin. (2) din Constituție, deoarece determină dependența desfășurării procesului penal de opinia președintelui completului de judecată. Referitor la art. 146 și 148 din același cod, se apreciază că prevederile lor încalcă art. 23 și 123 din Constituție, întrucât atribuie procurorului o dublă calitate: aceea de organ judiciar, care efectuează, supraveghează sau îndrumă ancheta și întocmește actul de trimitere în judecată, iar, pe de altă parte, aceea de magistrat, care dispune arestarea preventivă.

Exprimându-și opinia în legătură cu excepția, instanța consideră că dispozițiile art. 305 alin. 2, art. 146 și ale art. 148 din Codul de procedură penală sunt constituționale, deoarece nu încalcă prevederile art. 23 și 123 din legea fundamentală, invocate de apelantul-inculpat în susținerea excepției.

CURTEA,

având în vedere încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile legale atacate, raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, reține:

Potrivit art. 144 lit. c) din Constituție și art. 23 din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională este competentă să soluționeze excepția, fiind legal sesizată.

În legătură cu criticile aduse art. 305 alin. 2 din Codul de procedură penală se constată că textul acestuia conține norme de procedură care nu intră în conflict nici cu art. 23, nici cu art. 123 din Constituție, așa cum se susține prin excepție. Dispoziția legală în discuție este următoarea: „Încheierea se întocmește de greșier în 24 de ore de la terminarea ședinței și se semnează de președintele completului de judecată și de greșier“.

Rezultă deci că încheierea de ședință nu face decât să consemneze fapte concrete petrecute în ședința de judecată, care nu au, în nici un fel, caracterul unei judecări propriu-zise pentru a necesita semnarea acesteia de către toți membrii completului.

Prin urmare, nu se poate susține că se încalcă principiul independenței judecătorilor, consacrat de art. 123 alin. (2) din Constituție, deoarece aplicabilitatea acestuia își găsește consacrarea cu prilejul pronunțării hotărârii sau a deciziei date de instanța de judecată.

Dacă totuși încheierea de ședință nu ar fi corect redactată, în sensul că ar cuprinde date incomplete sau inexacte, partea interesată o poate ataca pe căile procedurale legale, art. 361 și art. 385¹ din Codul de procedură penală prevăzând că încheierile pot fi atacate o dată cu sentința sau decizia considerată ca nelegală sau netemeinică, pe calea apelului, respectiv a recursului.

În consecință, se reține că textul art. 305 alin. 2 din Codul de procedură penală nu aduce atingere textelor constituționale invocate de autorul excepției.

Cât privește art. 146 și 148 din Codul de procedură penală, se constată că ceea ce critică în fapt apelantul-inculpat nu sunt atât prevederile legale respective, ci eventualitatea sau chiar posibilitatea ca emiterea mandatului de arestare să se facă de către procuror în condiții de subiectivism, el fiind acela care efectuează ancheta și, pe de altă parte, dispune arestarea învinutului.

Apelantul-inculpat omite însă un fapt esențial, și anume acela că arestarea are loc tocmai datorită unor necesități de ordin procesual, enumerate limitativ de art. 148, în considerarea precizării conținute în art. 143 din Codul de procedură penală, potrivit căreia măsura reținerii poate fi luată de organul de cercetare penală în cazul când sunt probe sau indicii temeinice că s-a săvârșit o faptă penală. Conceptul de „indicii temeinice“ semnifică faptul că din datele existente s-ar putea presupune că persoana în cauză a săvârșit cu adevărat fapta.

În susținerea excepției se invocă, dar numai parțial, art. 23 din Constituție, făcându-se abstracție de conținutul alin. (4) al acestui articol, potrivit căruia, dacă mandatul a fost emis cu încălcarea legii, arestatul se poate plânde judecătorului, care se va pronunța printr-o hotărâre motivată. Așadar legea fundamentală conține o garanție procesuală de o deosebită însemnătate, destinată a preveni arestările abuzive, deoarece, în final, controlul legalității acestei măsuri este de competența instanței de judecată. Mai mult decât atât, art. 23 alin. (6) și (7) din Constituție prevede că eliberarea arestatului este obligatorie dacă motivele măsurii de arestare au dispărut, persoanei arestate preventiv rezervându-i-se, pe de altă parte, chiar dreptul de a cere punerea sa în libertate provizorie, sub control judiciar sau pe cauțiune. Tot acest ansamblu de garanții procesuale, reflectate expres în Constituție, este de natură să asigure apărarea oricărei persoane de orice arestări efectuate cu încălcarea legii.

*) A se vedea și Decizia Curții Constituționale nr. 709 din 19 decembrie 1997, publicată la pag.11.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 24 alin. (2) și al art. 25 din Legea nr. 47/1992, în unanimitate,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca vădit nefondată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 305 alin. 2, art. 146 și ale art. 148 din Codul de procedură penală, invocată de Călin Vasile în Dosarul nr. 83/1996 al Curții Militare de Apel București.

Cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare.

Pronunțată la data de 18 iunie 1997.

PREȘEDINTE,
prof. univ. dr. Nicolae Popa

Magistrat-asistent,
Constantin Burada

DECIZIA Nr. 709
din 19 decembrie 1997

privind excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 146, art. 148 și ale art. 305 alin. 2
din Codul de procedură penală

Ioan Muraru	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Mihai Constantinescu	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Ioan Griga	— procuror
Claudia Miu	— magistrat-asistent

Pe rol, pronunțarea asupra recursului declarat de Călin Vasile împotriva Deciziei Curții Constituționale nr. 268 din 18 iunie 1997.

Dezbaterile au avut loc în ședința din data de 18 decembrie 1997, în prezența reprezentantului Ministerului Public și în lipsa recurentului, legal citat, fiind consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru deliberare, a amânat pronunțarea pentru data de 19 decembrie 1997.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Curtea Militară de Apel București, prin Încheierea din 18 februarie 1997, pronunțată în Dosarul nr. 83/1996, a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 146, art. 148 și ale art. 305 alin. 2 din Codul de procedură penală, ridicată de Călin Vasile.

Prin Decizia nr. 268 din 18 iunie 1997 Curtea Constituțională a soluționat excepția în procedura prevăzută de art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, în redactarea sa inițială, respingând-o ca vădit nefondată.

Împotriva deciziei sus-menționate a declarat recurs în termen legal Călin Vasile, autorul excepției de neconstituționalitate.

În motivarea recursului se susțin, în esență, următoarele:

— Curtea s-a aflat în eroare cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată, având în vedere că, în realitate, el a formulat două excepții de neconstituționalitate, și anume: pe de o parte, neconstituționalitatea art. 305 alin. 2 din Codul de procedură penală, în raport cu art. 123 alin. (2) din Constituție, iar pe de altă parte „neconstituționalitatea art. 146 și art. 148 din Codul de procedură penală, raportat la art. 146 din Codul de procedură penală în raport cu art. 23 și art. 123 din Constituție“. Se afirmă, de asemenea, că, în pronunțarea aceleiași decizii, Curtea Constituțională s-a aflat în eroare și cu privire la susținerile și concluziile procurorului și, în consecință, solicită Curții să verifice dacă în încheierea de sesizare au fost corect

reținute obiectul excepției de neconstituționalitate și concluziile procurorului, iar în caz de eroare să „rectifice“ decizia recurată;

— „s-a comis o eroare de apreciere“ prin respingerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 305 alin. 2 din Codul de procedură penală, care, în realitate, „determină dependența desfășurării procesului penal de opinia judecătorului, președinte al completului de judecată, și instituționalizează subordonarea judecătorilor față de opinia președintelui completului de judecată“;

— aceeași eroare s-a comis prin respingerea excepției privind dispozițiile art. 146 și ale art. 148 din Codul de procedură penală, „care permit dubla calitate a procurorului, și anume aceea de anchetator și magistrat, care poate dispune arestarea preventivă în propria cauză“.

Potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, s-au solicitat punctele de vedere ale președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului cu privire la excepția de neconstituționalitate ce formează obiectul cauzei.

În punctul de vedere primit de la Guvern se arată că soluția Curții Constituționale de respingere „ca vădit nefondată“ a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 305 alin. 2 din Codul de procedură penală este corectă, iar argumentele pe care aceasta se sprijină sunt întemeiate. Încheierea nu este o hotărâre prin care se soluționează cauza, iar norma legală în discuție se referă la consemnarea unei activități procesuale și nu încalcă principiul independenței judecătorilor, prevăzut la art. 123 alin. (2) din Constituție.

Cu privire la neconstituționalitatea prevederilor art. 146 și ale art. 148 din Codul de procedură penală, raportate la prevederile art. 146 din același cod față de dispozițiile art. 23 și ale art. 123 din Constituție, se arată că soluția Curții Constituționale este, de asemenea, corectă.

În conformitate cu art. 23 alin. (2) și (4) din Constituție arestarea unei persoane este permisă numai în cazurile și cu procedura prevăzute de lege, în temeiul unui mandat emis de magistrat.

Or, așa cum rezultă din prevederile „situate în capitolul VI din Constituția României, care reglementează autoritatea judecătorească“, care se compune din instanțele judecătorești, Ministerul Public, precum și din Consiliul Superior al Magistraturii, „se deduce calitatea de magistrat atât a judecătorilor, cât și a procurorilor“. Consiliul Superior al Magistraturii „are, conform art. 133 din Constituția României, atribuția de a propune Președintelui României numirea în funcție atât a judecătorilor, cât și a procurorilor“.

Așadar procurorul este magistratul a cărui activitate, inclusiv în ceea ce privește arestarea învinutului sau inculpatului, este supusă nu numai controlului ierarhic, dar și controlului instanței de judecată, astfel încât textul legal aplicat nu încalcă dispozițiile art. 23 din Constituție.

Referitor la art. 148 din Codul de procedură penală se susține că nu contravine dispozițiilor art. 23 din Constituție, „ci, din contră, reglementează cazurile... prevăzute de lege”, la care se referă alin. (2) al aceluiași articol din Constituție.

Președinții Camerei Deputaților și Senatului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

având în vedere decizia atacată, motivele de recurs invocate, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile legale atacate, raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, reține:

Prima critică, prin care se susține că, soluționând excepția de neconstituționalitate, Curtea Constituțională s-a aflat în eroare cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată, nu poate fi primită, deoarece, examinând încheierea din 18 februarie 1997, care, potrivit art. 23 din Legea nr. 47/1992, este actul de sesizare pentru declanșarea procedurii controlului de constituționalitate, se constată că prin excepția ridicată au fost atacate dispozițiile art. 305 alin. 2, ale art. 146 și ale art. 148 din Codul de procedură penală, asupra cărora Curtea s-a pronunțat prin decizia recurată.

Având în vedere considerentele expuse, prevederile art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 13 alin. (1) lit. A.c), ale art. 25 și ale art. 26 din Legea nr. 47/1992, în redactarea sa inițială,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge recursul declarat de Călin Vasile împotriva Deciziei Curții Constituționale nr. 268 din 18 iunie 1997. Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din data de 19 decembrie 1997.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. IOAN MURARU

Magistrat-asistent,
Claudia Miu

★

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 331*)

din 14 iulie 1997

privind excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 330, art. 330¹, art. 330², art. 330³ și ale art. 330⁴ din Codul de procedură civilă

Lucian Stângu — președinte
Romul Petru Vonica — judecător
Victor Dan Zlătescu — judecător
Florentina Geangu — magistrat-asistent

Completul de judecată, convocat potrivit prevederilor art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, constată următoarele:

Curtea Supremă de Justiție, completul de 9 judecători, prin încheierea din 7 aprilie 1997, pronunțată în Dosarul nr. 8/1996, a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 330 și următoarele din Codul de procedură civilă, invocată de intimatul-reclamant Amzuță Constantin.

Nici critica referitoare la eroarea de apreciere pe care a comis-o Curtea, respingând excepția de neconstituționalitate a prevederii art. 305 alin. 2 din Codul de procedură penală, nu poate fi acceptată, deoarece nu se poate susține că dispoziția legală atacată ar încălca principiul independenței judecătorilor, consacrat în art. 123 alin. (2) din Constituție, câtă vreme acest principiu este integral realizat cu prilejul pronunțării sentinței sau a deciziei date de instanța de judecată și atâta timp cât încheierea de ședință poate fi atacată, pe căile legale, o dată cu sentința sau decizia considerată nelegală sau netemeinică.

Nu este întemeiat nici motivul de recurs prin care este criticată decizia instanței de fond care a comis o eroare de apreciere „respingând excepția referitoare la dispozițiile art. 146 și ale art. 148 din Codul de procedură penală, care permit dubla calitate a procurorului, și anume cea de anchetator și cea de magistrat, care poate dispune arestarea preventivă în propria sa cauză”. Așa cum rezultă și din considerentele deciziei atacate, al art. 23 alin. (4) din Constituție prevede că arestatul, dacă mandatul a fost emis cu încălcarea legii, se poate plânge judecătorului, care se va pronunța prin hotărâre motivată, iar, potrivit art. 23 alin. (6) din Constituție, liberarea arestatului este obligatorie, dacă motivele arestării au dispărut. În plus, cel arestat are dreptul de a cere punerea sa în libertate provizorie, sub controlul judiciar sau pe cautiune.

Pentru argumentele de mai sus, și acest motiv de recurs urmează să fie respins.

În motivarea excepției se susține că:
— dispozițiile art. 330 și următoarele din Codul de procedură civilă, care îngăduie procurorului general să promoveze oricând recurs în anulare, sunt neconstituționale, deoarece încălcă principiul disponibilității procesuale, specific și propriu statului de drept;

— acțiunea procurorului general, „care este un instrument al puterii executive”, constituie o evidentă și gravă ingerință a puterii executive în domeniul de activitate al puterii judecătorești;

— art. 330 din Codul de procedură civilă încalcă flagrant dispozițiile art. 11, 20 și ale art. 21 din Constituție, precum și ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale din 4 noiembrie 1950,

*) A se vedea și Decizia Curții Constituționale nr. 33 din 10 februarie 1998, publicată la pag. 14.

întrucât se contestă dreptul persoanei de a se adresa instanței de judecată în scopul apărării unui drept civil;

— prin recursul în anulare se urmărește înlocuirea principiului separației puterilor în stat cu dreptul puterii administrative de a comite acte de ingerință în domeniul puterii judecătorești, contrar dispozițiilor art. 51 din Constituție.

Exprimându-și opinia, Curtea Supremă de Justiție a apreciat că excepția nu este întemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, raportul judecătorului-raportor, prevederile art. 330—330⁴ din Codul de procedură civilă, raportate la dispozițiile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, Curtea este competentă să soluționeze excepția invocată.

Asupra constituționalității art. 330, art. 330², art. 330³ și art. 330⁴ din Codul de procedură civilă, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia nr. 73 din 4 iunie 1996, rămasă definitivă prin Decizia nr. 96 din 24 septembrie 1996, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 251 din 17 octombrie 1996 și, respectiv, nr. 255 din 22 octombrie 1996, prin care, pe de o parte, s-a constatat că prevederile art. 330, art. 330² alin. 2, art. 330³ și ale art. 330⁴ din Codul de procedură civilă sunt constituționale, iar pe de altă parte, s-a admis excepția de neconstituționalitate a art. 330² alin. 1 din Codul de procedură civilă.

Având în vedere că un text declarat neconstituțional nu mai poate face obiectul unei noi excepții de neconstituționalitate, deoarece, potrivit art. 145 alin. (2) din Constituție și art. 26 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, deciziile definitive ale Curții Constituționale sunt obligatorii, rezultă că excepția privind art. 330² alin. 2 din Codul de procedură civilă este lipsită de obiect, urmând să fie respinsă ca vădit nefondată.

Potrivit art. 125 din Constituție, legea este cea care stabilește căile de atac, acestea fiind incluse în procedura de judecată, iar art. 128 din Constituție prevede că, împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac în condițiile legii.

Ca urmare, prevederile art. 330, art. 330², art. 330³ și ale art. 330⁴ din Codul de procedură civilă, referitoare la recursul în anulare, nu pot fi considerate neconstituționale.

Dispozițiile art. 330 și următoarele din Codul de procedură civilă, care îl îndrituiesc pe procurorul general să declare recurs în anulare, nu încalcă principiul disponibilității, deoarece titularul dreptului poate renunța

oricând la judecată sau la dreptul dedus judecății (art. 246 și următoarele din Codul de procedură civilă) ori poate încheia o tranzacție pentru a obține o hotărâre de expedient (art. 271 din Codul de procedură civilă). Procurorul general, care are facultatea de a declara recursul în anulare, în condițiile legii, chiar dacă nu a participat la proces, acționează în temeiul prerogativelor sale judiciare, prevăzute la art. 130 din Constituție, ca reprezentant al intereselor generale ale societății și apărător al ordinii de drept, al drepturilor și intereselor cetățenilor, și nu în calitate de instrument al puterii executive. În consecință, dreptul procurorului general de a declara recurs împotriva unei hotărâri judecătorești civile constituie o exercitare a prerogativelor constituționale ale Ministerului Public și nicidecum o ingerință a puterii executive în domeniul de activitate al puterii judecătorești.

Prin Legea nr. 17 din 17 februarie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 26 din 18 februarie 1997, dispozițiile art. 330¹ din Codul de procedură civilă au fost modificate în sensul că recursul în anulare nu mai poate fi declarat de procurorul general oricând, ci numai în termen de 6 luni de la data când hotărârea a rămas irevocabilă, pentru motivul prevăzut la art. 330 pct. 1 din Codul de procedură civilă. Astfel, motivul de neconstituționalitate nu mai poate fi reținut, excepția privind textul de lege atacat fiind în prezent lipsită de obiect.

În acest sens Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia nr. 37 din 25 februarie 1997, definitivă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 64 din 15 aprilie 1997.

Art. 330 și următoarele din Codul de procedură civilă nu contravin dispozițiilor art. 21 din Constituție, de vreme ce împotriva deciziei date de Consiliul Casei de Asigurări a Avocaților intimatul-reclamant are dreptul să se adreseze instanței de contencios, dacă actul constituie un act administrativ în sensul art. 1 din Legea nr. 29/1990, și instanței de drept comun, dacă constituie un act de plată a unui debit, calificarea juridică fiind atributul instanței judecătorești.

De asemenea, art. 330 și următoarele din Codul de procedură civilă nu contravin nici dispozițiilor art. 11 și 20 din Constituție și nici textelor menționate din actele internaționale la care România este parte, întrucât, așa cum s-a arătat, intimatul-reclamant are dreptul de a se adresa instanțelor judecătorești pentru apărarea drepturilor sale și deci nu ne găsim în fața unei încălcări a drepturilor omului.

Pentru motivele arătate, în temeiul dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, în unanimitate,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca vădit nefondată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 330, art. 330¹, art. 330², art. 330³ și ale art. 330⁴ din Codul de procedură civilă, invocată de Amzuță Constantin în Dosarul nr. 8/1996 al Curții Supreme de Justiție — Secția civilă.

Cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare.

Pronunțată la data de 14 iulie 1997.

PREȘEDINTE,

prof. univ. dr. Lucian Stângu

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 33

din 10 februarie 1998

referitoare la excepția de neconstituționalitate a art. 330, 330¹, 330², 330³ și a art. 330⁴ din Codul de procedură civilă

Ioan Muraru	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Mihai Constantinescu	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Florentina Geangu	— magistrat-asistent

Pe rol, pronunțarea asupra recursului declarat de Amzuță Constantin împotriva Deciziei Curții Constituționale nr. 331 din 14 iulie 1997.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 3 februarie 1998, în prezența recurentului, a reprezentantului Ministerului Public și în lipsa celorlalte părți legal citate, și au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru data de 10 februarie 1998.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Curtea Supremă de Justiție, completul de 9 judecători, prin Încheierea din 7 aprilie 1997, a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a art. 330, art. 330¹, art. 330², art. 330³ și a art. 330⁴ din Codul de procedură civilă, ridicată de Amzuță Constantin.

Prin Decizia nr. 331 din 14 iulie 1997 Curtea Constituțională a respins ca vădit nefondată excepția invocată.

Împotriva acestei decizii a declarat recurs, în termen legal, Amzuță Constantin, susținând că prevederile art. 330, 330¹, 330², 330³ și ale art. 330⁴ din Codul de procedură civilă încalcă prevederile art. 21 din Constituție.

Potrivit art. 24 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, întrucât excepția a fost respinsă ca vădit nefondată, s-au solicitat puncte de vedere celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că recursul este neîntemeiat, deoarece, asupra constituționalității art. 330, 330¹, 330², 330³ și a art. 330⁴ din Codul de procedură civilă, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin decizii definitive care sunt obligatorii, conform art. 145 alin. (2) din Constituție.

Camera Deputaților și Senatul nu au comunicat punctele lor de vedere.

În ședința publică din 3 februarie 1998, recurentul, invocând deciziile Curții Constituționale nr. 96/1996 și nr. 52/1997, a susținut, în esență, că există o necorelare între considerentele deciziei de fond, în cuprinsul cărora se apreciază că excepția este lipsită de obiect, și dispozitivul deciziei, în care excepția este respinsă ca vădit nefondată, ceea ce presupune o apreciere asupra fondului cauzei.

De asemenea, recurentul a susținut că, în mod greșit, în recursul în anulare promovat de procurorul general s-a reținut că, pentru contestarea deciziei de pensionare, trebuia să se urmeze o procedură specială și prealabilă, cel nemulțumit putându-se adresa Consiliului Casei de Asigurări a Avocaților, ca prim organ jurisdicțional, și apoi, cu apel, Comisiei centrale de pensii din cadrul Ministerului Muncii și Protecției Sociale. Prin Legea nr. 73/1991, se susține în continuare, Comisia centrală de pensii a fost desființată, înființându-se comisii de contestații județene și a municipiului București, care funcționează pe lângă Direcția generală de muncă și protecție socială, comisii la care se pot adresa toți cei nemulțumiți de deciziile emise de oficiile de pensii de pe lângă Direcția generală de muncă

și protecție socială, ce funcționează sub conducerea și controlul efectiv al Ministerului Muncii și Protecției Sociale, în această categorie nefiind inclusă însă și Casa de Asigurări a Avocaților, care este autonomă și nesubordonată, situație în care recurentul arată că nu avea obligația legală să se adreseze comisiei de contestații de pe lângă Direcția generală de muncă și protecție socială.

Totodată recurentul susține că, prin modificările aduse Legii pentru organizarea judecătorească, textul din Codul de procedură civilă, care reglementează recursul în anulare, a fost abrogat implicit.

Reprezentantul Ministerului Public a pus concluzii de respingere a recursului.

CURTEA,

având în vedere decizia atacată, motivele de recurs invocate, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, prevederile art. 330, 330¹, 330², 330³ și ale art. 330⁴ din Codul de procedură civilă, raportate la dispozițiile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, constată următoarele:

Recurentul reiterează motivele invocate la judecata în fond și pune din nou în discuție legitimitatea constituțională a recursului în anulare. Această instituție procesuală are ca obiect hotărâri irevocabile, iar competența de soluționare aparține Curții Supreme de Justiție. Recursul poate fi introdus numai de procurorul general din cadrul Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție, din oficiu sau la cererea ministrului justiției. Posibilitatea introducerii recursului în anulare este condiționată limitativ de existența a două motive, și anume: atunci când instanța a depășit limitele puterii judecătorești și când s-au săvârșit infracțiuni de către judecători în legătură cu hotărârea pronunțată. Primul motiv constituie motiv de casare și pentru recursul ordinar și are în vedere nu o încălcare a competenței generale sau jurisdicționale, ci o imixtiune în atribuțiile altei puteri, fiind de competența Curții Supreme de Justiție să aprecieze excesul de putere judecătorească și ingerința în atribuțiile legale ale altei puteri constituite.

Potrivit Constituției și legii sale de organizare și funcționare, Curtea Constituțională, în exercitarea controlului de constituționalitate, se pronunță asupra problemelor de drept, fără a putea modifica sau completa prevederea legală supusă controlului.

Curtea Constituțională s-a pronunțat prin decizii definitive asupra constituționalității art. 330, 330¹, 330², 330³ și a art. 330⁴ din Codul de procedură civilă, care consacră instituția recursului în anulare, și nu există împrejurări noi care să determine schimbarea soluției cuprinse în deciziile anterioare.

Totodată, este de observat că legiitorul, prin relativ recenta sa intervenție legislativă — Legea nr. 17/1997 —, nu a socotit necesar să elimine dispozițiile legale care reglementează instituția recursului în anulare în procesul civil, operând doar modificarea privind limitarea termenului de introducere a acestuia.

Constituția prevede, în art. 125 alin. (3), că este atribuția legii să stabilească procedura de judecată și competența instanțelor judecătorești.

Curtea Constituțională nu se poate substitui Parlamentului — unica autoritate legislativă a țării, potrivit art. 58 alin. (1) din Constituție —, pentru a modifica sau completa un text de lege, devenind astfel legislator pozitiv.

Existența unei căi de atac, chiar extraordinară, nu încheie accesul la justiție, așa cum susține recurentul, din

moment ce ea se dezbate în fața instanței, în cazul de față, în fața instanței supreme, cu citarea părților.

Considerațiile recurentului privind abrogarea implicită a textelor din Codul de procedură civilă care reglementează recursul în anulare prin modificările aduse Legii pentru organizarea judecătorească nu pot fi reținute, deoarece acestea nu reprezintă o problemă de constituționalitate.

Afirmatia că ar exista o necorelare între considerentele și dispozitivul deciziei atacate, deoarece în justificarea soluției Curtea a apreciat excepția ca lipsită de obiect, iar în soluția dată a considerat excepția ca vădit nefondată, nu poate fi reținută. Termenul „vădit nefondată“ are, potrivit

art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, un caracter specific, de tehnică juridică. Potrivit dispoziției legale menționate, vădit nefondată este soluția pentru respingerea unei excepții, fără citarea părților, atunci când completul de judecată o consideră ca atare. Deci, în sensul Legii nr. 47/1992, respingerea unei excepții ca vădit nefondată este și în situația în care aceasta este lipsită de obiect, ca în cazul de față.

Aspectele legate de procedura ce trebuie urmată pentru contestarea deciziei de pensionare nu țin de contenciosul constituțional, ele fiind de competența exclusivă a instanțelor judecătorești.

Pentru motivele arătate, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 25 și al art. 26 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge recursul declarat de Amzuță Constantin împotriva Deciziei Curții Constituționale nr. 331 din 14 iulie 1997. Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din data de 10 februarie 1998.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. IOAN MURARU

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

★

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 635 din 10 decembrie 1997

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. 1 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat

Nicolae Popa	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Mihai Constantinescu	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Victor Dan Zlătescu	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Doina Suliman	— magistrat-asistent

Pe rol, pronunțarea asupra excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. 1 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, invocată de Alecu Petrea în Dosarul nr. 68/1997 al Curții de Apel Galați — Secția comercială și de contencios administrativ.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 20 noiembrie 1997 și au fost consemnate în încheierea din aceeași dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru data de 10 decembrie 1997.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Curtea de Apel Galați — Secția comercială și de contencios administrativ, prin Încheierea din 12 martie 1997, pronunțată în Dosarul nr. 68/1997, a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a art. 14 alin. 1 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, invocată de Alecu Petrea.

În motivarea excepției se susține că dispozițiile atacate contravin prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (3), care proclamă libera dezvoltare a personalității umane, ale art. 16 alin. (1), privind egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări, ale art. 38 alin. (1), care reglementează dreptul la muncă și la libera alegere a profesiei, ale art. 49 alin. (1), care stabilesc condițiile de restrângere a exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, precum și ale art. 134 alin. (1) și (2) lit. a), prin care se stipulează că economia României este economie de piață și că statul trebuie să asigure protecția concurenței loiale.

Exprimându-și opinia, instanța de judecată apreciază că excepția este neîntemeiată, deoarece „verificarea cunoștințelor profesionale și a aptitudinilor unei persoane, cu prilejul angajării sale într-o muncă, nu constituie o îngrădire a dreptului la muncă, ci o fază preliminară, de natură a-i crea angajatorului convingerea că solicitantul corespunde cerințelor funcției pe care urmează a o îndeplini“.

În scopul soluționării cauzei conform prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, s-au solicitat punctele de vedere ale președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

În punctul său de vedere Guvernul, apreciind că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, invocă dispozițiile art. 15 alin. (1) din Constituție, care arată că „cetățenii beneficiază de drepturile și libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea“, o astfel de obligație fiind „și cea consacrată de art. 14 din Legea nr. 51/1995“.

Președintele Camerei Deputaților și președintele Senatului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile autorului excepției, concluziile procurorului, dispozițiile atacate, raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, republicată, reține următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională este competentă să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost legal sesizată.

Art. 14 alin. 1 din Legea nr. 51/1995 prevede că: „Dreptul de primire în profesie se obține pe baza unui examen organizat conform prevederilor prezentei legi și statutului profesiei”.

Faptul că, pentru exercitarea unei profesii, fie ea și liberă, se instituie obligativitatea promovării unui examen nu implică, sub nici o formă, afectarea liberei dezvoltări a personalității umane, ca principiu constituțional înscris în art. 1 alin. (3) din Constituție. Această verificare constituie o modalitate firească de cunoaștere a gradului de profesionalism al unui candidat la o anumită funcție, în vederea optimei ei exercitări. Simpla absolvire a unei instituții de învățământ superior reprezintă numai certificarea unei vocații pentru ocuparea funcției respective. De altminteri, astfel

de verificări sunt cunoscute în multe profesii, nefiind nici pe departe o inovație a textului criticat din Legea nr. 51/1995.

În legătură cu încălcarea principiului egalității în drepturi, consacrat prin prevederile constituționale ale art. 16 alin. (1), este de reținut că dispozițiile art. 14 alin. 1 din Legea nr. 51/1995 instituie un mod de selectare a viitorilor avocați, care nu introduce un privilegiu în favoarea unei categorii sociale, dezavantajând pe o alta; dimpotrivă, în calitate de candidați, toți cei care doresc să profeseze avocatura se vor prezenta la examen pe o poziție absolut egală, neexistând nici o discriminare.

Relativ la art. 38 din Constituție, care prevede că dreptul la muncă nu poate fi îngrădit, iar alegerea profesiei este liberă, Curtea reține că dispozițiile atacate nu reprezintă o restrângere a dreptului invocat, ci un mijloc de selectare, pe criterii profesionale, a specialiștilor care urmează să exercite profesia de avocat, în vederea garanțării unor prestații satisfăcătoare.

Cât privește încălcarea art. 49 din Constituție, prin care s-a stabilit că restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți se poate face numai prin lege, se constată că art. 14 alin. 1 din Legea nr. 51/1995 este menit să asigure substanța unei corecte exercitări a dreptului de apărare instituit de art. 24 din Constituție.

În sfârșit, departe de a constitui o încălcare a art. 134 din Constituție, examenul reprezintă, în fapt, expresia cea mai elocventă a competitivității și concurenței economiei de piață, invocată de autorul excepției.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, precum și al art. 3, al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. 1 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, invocată de Alecu Petrea în Dosarul nr. 68/1997 al Curții de Apel Galați — Secția comercială și de contencios administrativ.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din data de 10 decembrie 1997.

PREȘEDINTE,
prof. univ. dr. Nicolae Popa

Magistrat-asistent,
Doina Suliman

★

RECTIFICARE

În Ordinul nr. 893/2.527c/1997, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 374 din 23 decembrie 1997, la poziția nr. 4 din anexă, în loc de: *cod 222005* se va citi: *cod 222905*.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2-4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont nr. 30.98.12.301 B.C.R. — S.M.B.

Adresa pentru publicitate: Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București, Str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 211.57.30.

Tiparul: Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 668.55.58 și 335.01.11/4028.